การจัดทำวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศหรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า Best practice กำลังเป็นที่นิยมในวงการการศึกษาของประเทศไทย องค์กรทางการศึกษากำหนดให้มีการประกวด Best practice ในด้านต่าง ๆ เช่น การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น ทั้งในระดับโรงเรียน, ระดับกลุ่มโรงเรียน, ระดับเขตพื้นที่การศึกษา, ระดับภาค และระดับประเทศ ซึ่งหลายโรงเรียนได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสังกัดจัดทำ Best practice ทำให้เกิดคำถามตามมาว่า Best practice คืออะไร และมีวิธีการทำอย่างไร ซึ่งจะขอนำเสนอข้อมูลเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ตรงกันและเป็นแนวทางในการจัดทำ Best practice ต่อไป

Best Practice คืออะไร

Best Practice หมายถึง วิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ผ่านการวิจัย ทดลองหรือผ่านประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง จนสามารถพิสูจน์ได้ว่านำไปสู่เป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ต้องการ ซึ่งส่งผลให้องค์การ

- ประสบความสำเร็จหรือนำไปสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมาย
- เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพนั้นๆ
- มีหลักฐานของความสำเร็จปรากฏชัดเจน
- มีการสรุปวิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติ ตลอดจนความรู้และประสบการณ์ ที่ได้บันทึกเป็นเอกสาร และเผยแพร่ให้หน่วยงานภายในหรือภายนอกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

Best practice มีความเป็นมาอย่างไร

Best practice มีจุดเริ่มต้นจากการแพทย์ที่เป็นวิธีการปฏิบัติงานที่ดีนำสู่ผลสำเร็จ มีการแลกเปลี่ยนวิธีการปฏิบัตินั้นกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอก และที่สุดคือ การนำ Best practice ไปใช้จนเป็นมาตรฐานของหน่วยงาน เช่น โปรแกรมการเชิญชวนผู้ดูแลผู้ป่วยที่เป็นมะเร็งต่อมลูกหมากของกลุ่มแพทย์เฮนรี่ฟอร์ด โดยให้ผู้ป่วยสามารถดูแลตนเองได้ที่บ้านร่วมกับการรักษาที่ศูนย์การรักษา โดยดำเนินกิจกรรมในลักษณะของการวิจัย

สำหรับประเทศไทย Best practice เริ่มเข้ามายังวงการการศึกษาใน พ.ศ. ๒๕๔๖ พร้อม ๆ กับโครงการ "โรงเรียนในฝัน" ที่มุ่งให้เกิดการปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอน ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ทั้งระบบให้ทันสมัย เพื่อให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดเป็น มีทักษะชีวิต มีความเป็นไทย และมั่นใจในตนเอง โดยจัดให้มีการประกวด Best practice ทั้งในส่วนของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดกระแสการ "สร้าง" Best practice ในวงการการศึกษาไทยกระทั่งทุกวันนี้

Best Practice เกิดขึ้นจากอะไรได้บ้าง

➢ **Best Practice เกิดจากตัวบุคคล** เนื่องมาจากในการทำงาน ทุกคนจะเกิดการเรียนรู้ไปสู่เป้าหมายของหน่วยงาน ซึ่งผู้ปฏิบัติจะเรียนรู้ Good Practice หรือ Best Practice ความริเริ่มสร้างสรรค์ที่ดี การแก้ปัญหาที่ดีหรือเกิดจากการได้รับรู้ข้อเสนอแนะผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน หรือจะเป็นหน่วยงานอื่นๆ ซึ่งก่อให้เกิด *การสร้างสรรค์วิธีการใหม่ๆ ขึ้น หรือวิธีการที่ดีกว่าเดิม*

➢ **Best Practice เกิดจากอุปสรรค** การทำงานต่างๆ ย่อมมีอุปสรรคต่างๆ ที่เป็นตัวขัดขวางไม่ให้งานเป็นไปตามเป้าหมายที่มุ่งหวังเอาไว้ เกิดความกดดัน ที่มาจากผู้บริหารหรือการแข่งขันจากคู่แข่ง สิ่งต่างๆเหล่านี้จะเป็นตัวกระตุ้นให้เราเกิดการ*แสวงหาแนวทาง กระบวนการในการแก้ปัญหา และผ่านอุปสรรคไปให้ได้* ก่อให้เกิด Best Practice

➢ **Best Practice เกิดจากแรงบันดาลใจที่อยากจะพัฒนา หรือค้นหาวิธีการใหม่ๆ** เพื่อความพึงพอใจของหน่วยงานหรือของตนเอง *เพื่อสร้างประสิทธิภาพที่ดีกว่าเดิม*

วิธีการช่วยค้นหา Best practice

การพิจารณาว่าสิ่งที่เราคิดว่าเป็น Best practice นั้น "ใช่" หรือ "ไม่" มีวิธีการช่วยค้นหา ดังนี้

๑. ในการดำเนินการมีวิเคราะห์บริบทความคาดหวังของสถานศึกษา ชุมชน และผู้มีส่วนได้เสีย โดยบูรณาการกับส่วนต่าง ๆ ในองค์กร (Integrate)

๒. ในการดำเนินการมีความเป็นระบบ (Systematic) มีกระบวนการและผลลัพธ์ที่มีความโดดเด่น (Outstanding process and results) โดยอาจใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ครบทั้งวงจร

๓. ในการดำเนินการมีการสร้างนวัตกรรมในการใช้เครื่องมือหรือวิธีการใหม่ ๆ และนำไปใช้จนมีผลลัพธ์ที่มีความโดดเด่นและยั่งยืน (Long standing Performances)

๔. ในการดำเนินการ สามารถตอบคำถามต่อไปนี้

๑) นวัตกรรมนั้น คืออะไร (What)

๒) นวัตกรรมนั้นผลิตหรือใช้อย่างไร (How)

๓) นวัตกรรมนั้นทำเพื่ออะไร (Why)

๕. ในการดำเนินการมีการวิเคราะห์ปัจจัยที่สำเร็จและบทเรียนที่ได้เรียนรู้จากการใช้นวัตกรรม โดยมีความเชื่อมโยงในหลายปัจจัย (Linkage) จนได้รับการชื่นชมและการยกย่อง (Praises and recognitions)

เมื่อค้นหานวัตกรรมที่จะเป็น Best practice ได้แล้ว ขั้นตอนต่อมาคือการพิจารณานวัตกรรมนั้นว่าเป็น Best practice จริงหรือไม่ ด้วยวิธีการต่อไปนี้

๑. มีความสอดคล้องกับความคาดหวังของโรงเรียน ชุมชน และผู้มีส่วนได้เสีย

๒. มีวงจรคุณภาพชัดเจน

๓. สามารถบอกเล่าได้หรือไม่ว่า "ทำอะไร" "ทำอย่างไร" และ "ทำไมจึงทำ"

๔. ผลที่เกิดขึ้นสอดคล้องหรือสะท้อนวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

๕. ต้องเป็นสิ่งที่ "ปฏิบัติได้จริงและเห็นผลแล้ว" ไม่ใช่แนวคิดหรือทฤษฎี

จากการจัดการเรียนรู้สู่ Best practice

จากการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้และบันทึกหลังการสอน ครูผู้สอนสามารถเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้และการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพหรือ PLC เพื่อจัดทำเป็น Best Practice สามารถสรุปเป็นแผนภาพ ได้ดังนี้

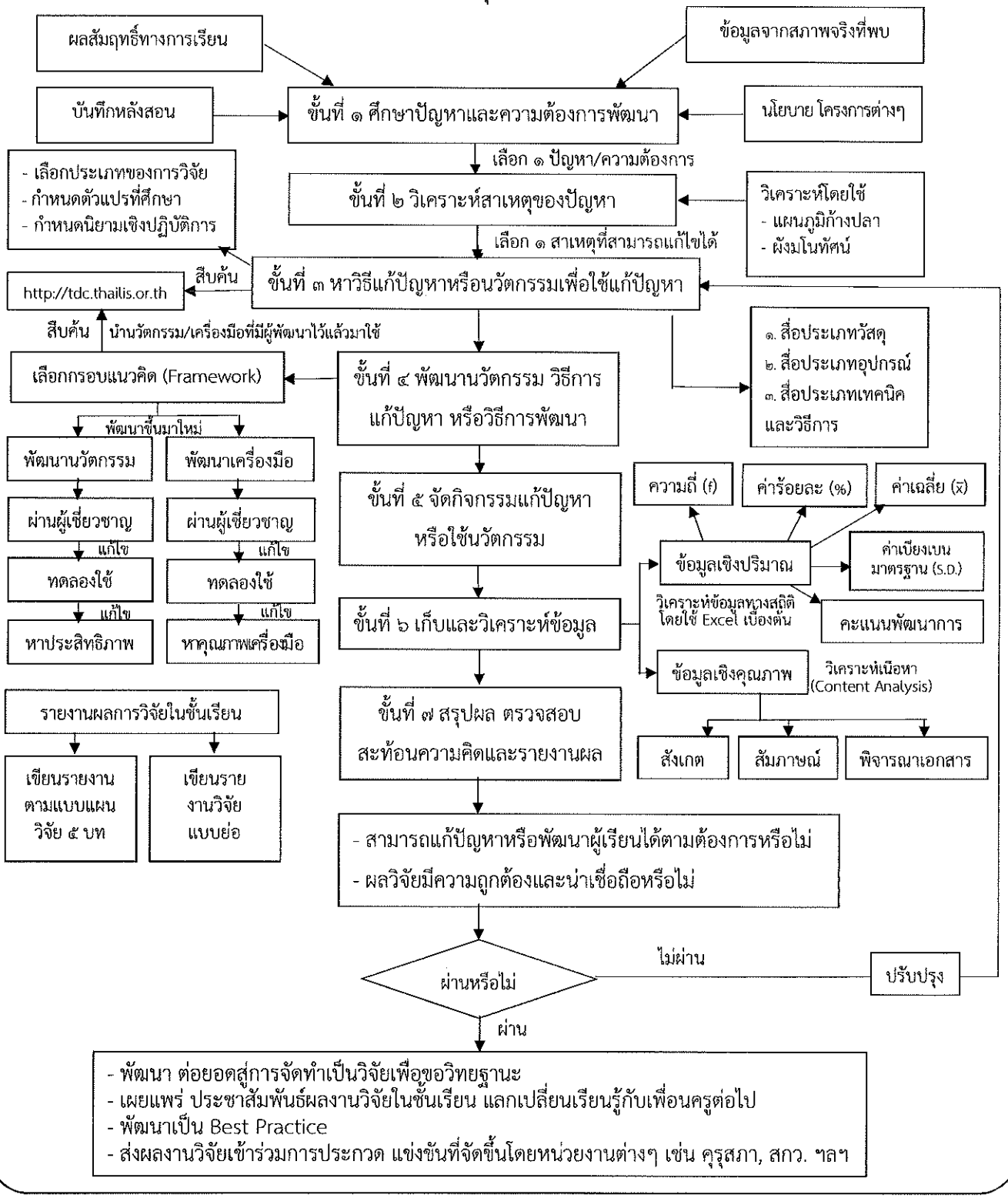

จากการทำ PLC สู่วิจัยในชั้นเรียน และต่อยอดเป็น Best practice

หลังจากที่สมาชิกในกลุ่ม PLC ได้มีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตลอดภาคเรียนแล้ว ครูควรมีการสร้างนวัตกรรมที่ได้จากการเข้าร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งได้จากการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study) ๓ วงจร Plan-Do-see ที่มีความสอดคล้องกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ที่มีลักษณะเป็น 3 วงรอบต่อเนื่องเป็นวงจร P-A-O-R

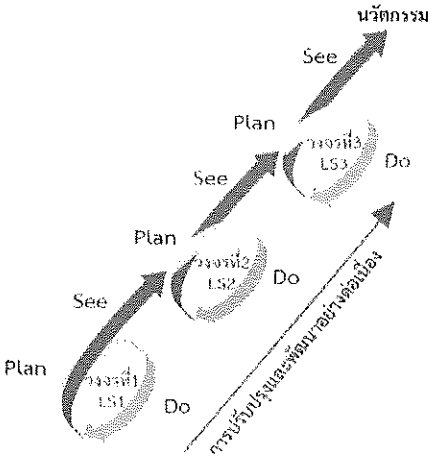

การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study) ๓ วงจร Plan-Do-see

สุวิมล ว่องวาณิช (๒๕๔๗) ได้อธิบาย ลักษณะเด่นของการวิจัยในชั้นเรียนและการวิจัยปฏิบัติการไว้ สรุปได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียนและการวิจัยปฏิบัติการจะมีลักษณะเป็นวงจร เรียกว่า **วงจรการปฏิบัติการในชั้นเรียน** เป็นหลักการวิจัยและพัฒนาที่ทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยครูผู้สอนพัฒนานวัตกรรมไปทดลองใช้ ประเมินและพัฒนานำไปใช้ทดลองประเมินและพัฒนากลับไปทดลองซ้ำใหม่ โดยเป้าหมายของครูผู้ทำวิจัยคือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุดวงจรการปฏิบัติการในชั้นเรียน มีขั้นตอนสำคัญ ๔ ขั้นตอน เรียกย่อว่า PAOR ได้แก่ ขั้นวางแผน (Plan) ขั้นลงมือปฏิบัติ (Act) ขั้นสังเกต (Observe) และขั้นสะท้อนผล (Reflecting) อธิบายได้ ดังภาพ

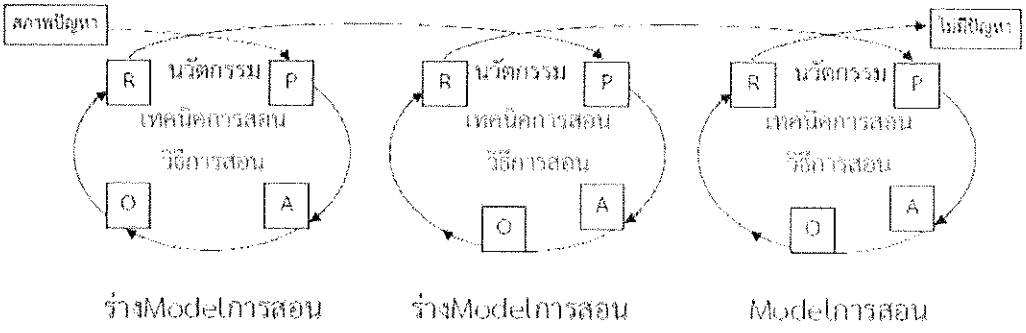

วงจรปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน : PAOR

ขอบเขตการทำวิจัยในชั้นเรียน/การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

ครูควรให้ความสำคัญกับการคิดค้นพัฒนานวัตกรรมเพื่อการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

๑. สื่อการเรียนการสอนที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ (Invention) ได้แก่ เอกสารประกอบการสอน บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการเรียนการสอน รายงานการศึกษาค้นคว้า CAI เป็นต้น

๒. กิจกรรมการพัฒนาหรือเทคนิควิธีสอน (Instruction) ได้แก่ การสอนแบบนักเรียนเป็นศูนย์การเรียน การสอนด้วยการแสดงบทบาทสมมุติ การสอนแบบร่วมมือ การสอนแบบโครงการ เป็นต้น

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ครูผู้สอนสามารถเชื่อมโยงการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study) ๓ วงจร Plan-Do-see ที่เข้ากับการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ที่มีลักษณะเป็น 3 วงรอบต่อเนื่องเป็นวงจร P-A-O-R แล้วนำมาจัดทำเป็น Best Practice ได้

จะทำ Best practice ในเรื่องใดได้บ้าง

ในการจัดทำ Best practice ของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษานั้น สามารถดำเนินการได้หลายเรื่องตามบริบทในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติในสถานศึกษา โดยจะขอนำประเภทผลงานหนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม ตามประกาศสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา เรื่อง การส่งผลงานเข้ารับการคัดสรรรางวัล"หนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม" ประจำปี ๒๕๖๒ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่ให้โอกาสผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ (Action Learning / Active Learning) แก้ปัญหา หรือศึกษา ค้นคว้า สามารถสร้างองค์ความรู้ที่มีความหมายแก่ตนเองตามสิ่งที่ชอบและสนใจ เกิดการค้นพบความรู้ด้วยตนเองโดยใช้แหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย (Place - Based Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เคารพในสิทธิ และหน้าที่ของผู้เรียนโดยสะท้อนให้เห็นถึงการวางแผน และออกแบบกิจกรรมโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนจัดประสบการณ์อย่างมีความหมาย และมีความชัดเจนเป็นระบบ มุ่งประโยชน์สูงสุดให้เกิดแก่ผู้เรียน เพื่อให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาการเรียนรู้ได้จากประสบการณ์จริง คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น อย่างเต็มตามศักยภาพ

๒. ด้านเทคโนโลยีการศึกษา

ผลงานหรือชิ้นงานที่เกิดจากความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยมีร่องรอย หลักฐานการนำไปทดลองหรือใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้จนเกิดการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์จริงกับผู้เรียน ดังนี้

๒.๑ **สื่อ อุปกรณ์** (Hardware) หมายถึง สิ่งประดิษฐ์ที่ใช้ในลักษณะช่องทางผ่านสื่อ โสตทัศนูปกรณ์

๒.๒ **สื่อวัสดุ** (Software) หมายถึง สิ่งประดิษฐ์ในลักษณะตัวอุ้มความรู้ เช่น วิดีทัศน์ สิ่งพิมพ์ เป็นต้น

๒.๓ **สื่อวิธีการ** (Technic) เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการเรียนชุดการสอน ชุดฝึกบทเรียนทางไกล เกมที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ เป็นต้น

๓. ด้านดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้

ผลงาน หรือชิ้นงานที่เป็นสื่อดิจิทัลใด ๆ ที่สามารถใช้ในการศึกษาเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา เช่น สื่อการเรียนการสอนผ่าน Web online การวางระบบ การจัดทำ Software หรือ Application เพื่อใช้ในกระบวนการเรียนรู้ เป็นต้น โดยมีร่องรอยหลักฐานการนำไปทดลองหรือใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้จนเกิดการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์จริงกับผู้เรียน

๔. ด้านการบริหารและการจัดการสถานศึกษา

รูปแบบการบริหารและการจัดการสถานศึกษาที่เน้นผลลัพธ์ (Result - Based) อย่างเป็นระบบ เป็นการบริหารจัดการและการสร้างภาพลักษณ์ใหม่ (Brand Image) ของหน่วยงาน โดยยึดหลักสมรรถนะ คุณธรรม ความฉลาดทางอารมณ์ ความโปร่งใส ภาวะผู้นำ และผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร มีการกระจายอำนาจให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมทั้งการตัดสินใจ และบริหารจัดการร่วมกับคณะผู้บริหารของสถานศึกษาในด้านการพัฒนาระบบ งบประมาณ บุคลากร งานวิชาการ (โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้) โดยมีแผนการพัฒนาสถานศึกษาที่ตรงตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน โดยสะท้อนการปฏิบัติจริงที่เป็นรูปธรรม

๕. ด้านจิตวิทยา

การนำความรู้ทางด้านจิตวิทยา การแนะแนวการศึกษา มาใช้ในกระบวนการแก้ปัญหา หรือพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข และเรียนรู้ได้ดี เช่น การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน การศึกษาผู้เรียนเป็นรายกรณี รายกลุ่ม การพัฒนาผู้เรียนกลุ่มพิเศษ และการจัดการชั้นเรียน รวมทั้งให้ความสำคัญ ในการนำจิตวิทยาไปใช้พัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้บนพื้นฐานการทำงานทางสมอง (Brain - Based Learning : BBL) และการเรียนรู้ที่พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient : EQ)

๖. ด้านหลักสูตร

การจัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้เรียนที่เน้นสมรรถนะ (Competency - Based) ทั้งด้านความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และคุณลักษณะ (Attribute) ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางเชื่อมโยงกับการอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม ตามบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละบุคคลได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพของตน โดยแสดงองค์ประกอบของหลักสูตรที่นำเสนอการจัดประสบการณ์ที่ผู้เรียน นำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ประสบความสำเร็จและมีความสุข

๗. ด้านแหล่งเรียนรู้

กระบวนการใช้แหล่งข้อมูลข่าวสารสารสนเทศ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เป็นแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย (Place - Based Learning) สนับสนุนให้ผู้เรียนสนใจ ใฝ่เรียนรู้แสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ เห็นคุณค่าของแหล่งเรียนรู้ร่วมคิด ร่วมพัฒนา เพื่อคงคุณค่าในการเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ยั่งยืน โดยปรากฏเป็นกระบวนการจากการปฏิบัติที่ชัดเจน

๘. ด้านการวัดและการประเมินผล

กระบวนการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ เป็นการประเมินคุณภาพด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนด้วยวิธีการและเครื่องมืออย่างหลากหลาย โดยมุ่งประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) และผลการประเมินสะท้อนการเรียนรู้ พฤติกรรม และการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน (Real World) ของผู้เรียนอย่างรอบด้าน เป็นข้อมูลพื้นฐานที่พร้อมใช้ในการพัฒนาผู้เรียนต่อไป

๙. ด้านอื่น ๆ

เป็นผลงานนวัตกรรมทางการศึกษาที่ไม่สามารถจัดเข้ากลุ่มนวัตกรรมตามข้อ ๑-๘ ที่กล่าวมาแล้ว

จะเขียน Best practice อย่างไร

หลังจากที่เลือกนวัตกรรมที่เป็น Best practice ได้แล้ว "อุปสรรค" ต่อมา คือ จะเขียนนวัตกรรมให้เป็น Best practice ได้อย่างไร ซึ่งจะขอนำเสนอองค์ประกอบของรายงาน Best practice ดังนี้

๑. **ความสำคัญ Best practice** ควรระบุเหตุผล ความจำเป็น ปัญหาหรือความต้องการ แนวคิดหลักการสำคัญในการออกแบบนวัตกรรมให้ชัดเจน จัดลำดับความสำคัญของปัญหาและมีหลักฐานอ้างอิงสมบูรณ์ถูกต้องตามหลักวิชาการ

๒. **วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน** ต้องมีความชัดเจน สมบูรณ์ เป็นรูปธรรมทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา

๓. **ขั้นตอนการดำเนินงาน** เป็นขั้นตอนสำคัญที่อาจ "ชี้เป็นชี้ตาย" ในความเป็น Best practice ได้ หลักสำคัญของการเขียนขั้นตอนการดำเนินงานคือ "การสื่อสาร" ถึงขั้นตอนการดำเนินงานตั้งแต่ต้นกระทั่งสำเร็จเป็นผลงาน ขั้นตอนต้องมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีทฤษฎีรองรับ และที่สำคัญ *หากนำเสนอเป็น "Flow chart" ได้จะช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือจาก "ผู้ประเมิน"*

๔. **ผลการดำเนินงานหรือประโยชน์** ต้องระบุความสำเร็จของการดำเนินงานที่เกิดจากการนำนวัตกรรมไปใช้ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนหรือไม่ ตรงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงานหรือไม่ หากมีหลักฐานสนับสนุนจะสามารถ "ทำคะแนน" ได้มาก

๕. **ปัจจัยความสำเร็จ** สิ่งที่ช่วยให้นวัตกรรมนี้ประสบความสำเร็จคืออะไรบ้าง หากเขียนเป็นด้าน ๆ เช่น ด้านผู้บริหาร ด้านครู ด้านกระบวนการ ด้านนักเรียน และด้านชุมชน จะเป็นการแสดงความสามารถในการวิเคราะห์และเข้าใจในนวัตกรรมของตนเอง การมีหลักฐานประกอบอย่างชัดเจนเป็นสิ่งที่สนับสนุนนวัตกรรมได้อย่างดียิ่ง

๖. **บทเรียนที่ได้รับ** ควรสรุปเป็นหลักการ ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ และข้อควรระมัดระวังในการนำนวัตกรรมไปใช้ แนวทางการพัฒนานวัตกรรมให้ประสบความสำเร็จเพิ่มขึ้น และการส่งผลต่อวงการการศึกษา

๗. **การเผยแพร่ การได้รับการยอมรับ และรางวัลที่ได้รับ** นวัตกรรมส่วนมากที่นำเสนอให้เป็น Best practice มักจะมีจุดอ่อนในข้อนี้ ดังนั้นการนำเสนอนวัตกรรมเพื่อเป็น Best practice หากมีรางวัลจากการประกวดแข่งขันในระดับต่าง ๆ หรือได้รับการคัดเลือกให้นำเสนอในการประชุมหรือสัมมนาต่าง ๆ หรือการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการที่เป็นที่ยอมรับในวงการการศึกษา จะเป็นการแสดงความสำเร็จและ "ความกว้าง" ของนวัตกรรมได้

ดังนั้น ในการจัดทำเอกสาร Best practice ควรมีความ "คม" ในหลักการ ทฤษฎีที่นำมาใช้ในการพัฒนานวัตกรรมหรือเป็นหลักในการปฏิบัติ "ชัด" ในที่มาของนวัตกรรม วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินการ บทเรียนที่ได้รับ และการได้รับรางวัลหรือการยอมรับ "ลึก" ในผลการดำเนินงาน ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ซึ่ง Best practice ควรเกิดจากการผลิต/พัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้หรือวิธีการปฏิบัติที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและปฏิบัติอย่างต่อเนื่องกระทั่งเกิดผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ และไม่ใช่การ "ลาก" ผลงานที่ปรากฏเข้าสู่ทฤษฎีหรือแนวคิดต่างๆ เพื่อให้เกิดเป็นโมเดล (model)

ตัวอย่างการจัดทำเอกสาร Best practice แสดงดังภาคผนวก

จะการนำเสนอ Best practice เป็น "Flow chart" ได้อย่างไร

การพัฒนาคนสู่ศตวรรษที่ 21 โรงเรียนต้องพัฒนาหลักสูตรให้ทันโลกดิจิทัลและเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเป็นรูปธรรม การเรียนภาษาคอมพิวเตอร์ หรือ โค้ดดิ้ง (Coding) ซึ่งทักษะภาษาที่ใช้สื่อสารกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีในอนาคต ทำให้เข้าใจการทำงานของปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) และหุ่นยนต์ สอดคล้องกับการเตรียมกำลังคนของประเทศให้มีทักษะเท่าทันโลกยุคดิจิทัล มีอาชีพ ตลอดจนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

โค้ดดิ้ง (Coding) ไม่ได้พูดถึงเพียงแค่การป้อนชุดคำสั่งเท่านั้น แต่รวมไปถึงความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) และทักษะการคิดที่เป็นระบบ (Organized Thinking) มีตรรกะวิเคราะห์สิ่งต่างๆ ที่อยู่ในชีวิตประจำวัน รู้จักคิดที่จะแก้ไขปัญหา ด้วยข้อจำกัดต่างๆ ที่มีอยู่ในโลกยุคดิจิทัล

การประยุกต์ใช้ศาสตร์อัลกอริทึม (Algorithm) หรือการเขียนขั้นตอนวิธี ซึ่งเป็นลำดับการเปลี่ยนข้อมูลนำเข้า (input) ออกมาเป็นผลลัพธ์ (output) โดยขั้นตอนวิธีดังกล่าวนั้นจะสามารถนำมาใช้ในการออกแบบโปรแกรมในคอมพิวเตอร์ได้

สำหรับการออกแบบระบบการบริหารสถานศึกษา และการพัฒนาการเรียนการสอนเราสามารถประยุกต์ใช้กระบวนการออกแบบเชิงระบบเพื่อช่วยให้เห็นกระบวนการตั้งแต่ต้นจนถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นได้ที่เรียกว่ามาตรฐานการปฏิบัติงาน จากนั้นจึงนำเขียนเป็นผังกระบวนการดำเนินงาน (flow Chart) ตามรูปแบบ โดยมีสัญลักษณ์เบื้องต้นดังนี้

สัญลักษณ์	ชื่อเรียก	ความหมาย
	จุดเริ่มต้น/จุดสิ้นสุด	ใช้เป็นจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุด
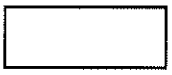	การปฏิบัติกิจกรรม/กระบวนการ	ใช้เป็นสัญลักษณ์การปฏิบัติงาน / ขั้นตอน
	การรับข้อมูล และการแสดงข้อมูล	ใช้เป็นสัญลักษณ์แสดงผลรับและการรับค่า
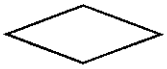	การตัดสินใจ	ใช้เป็นสัญลักษณ์แสดงการตัดสินใจเลือก
	ลูกศร	เป็นตัวนำการไหลของกระบวนการ
	เอกสาร	ใช้เป็นสัญลักษณ์แสดงเอกสาร

ซึ่งจะแสดงตัวอย่างการเขียนกระบวนการดำเนินงานเชิงการบริหารและการพัฒนาการเรียนการสอนดังภาพต่อไปนี้

ตัวอย่าง Flow chart กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โดย ดร.กอบวิทย์ พิริยะวัฒน์

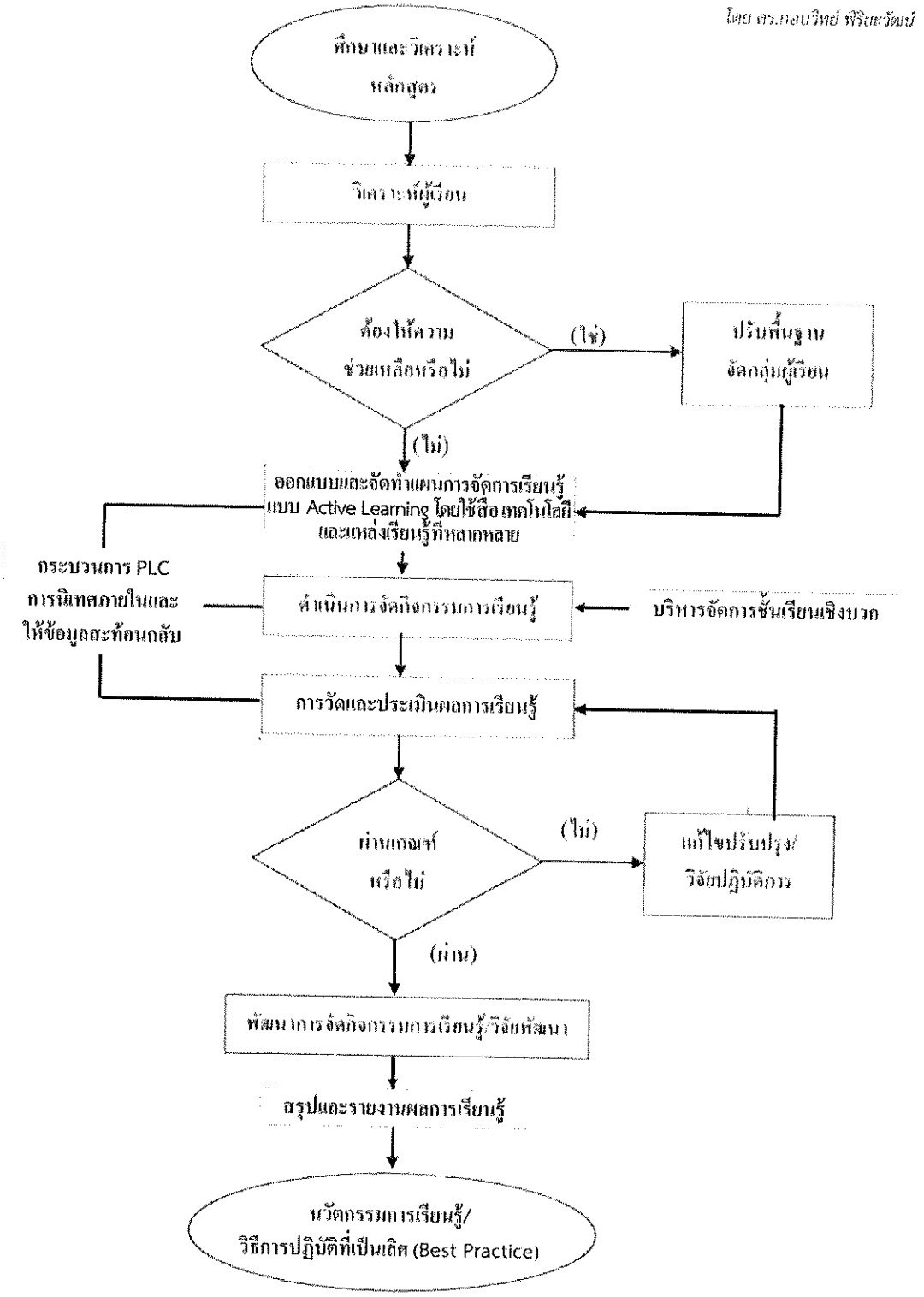

ตัวอย่าง Flow chart กระบวนการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียน ของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

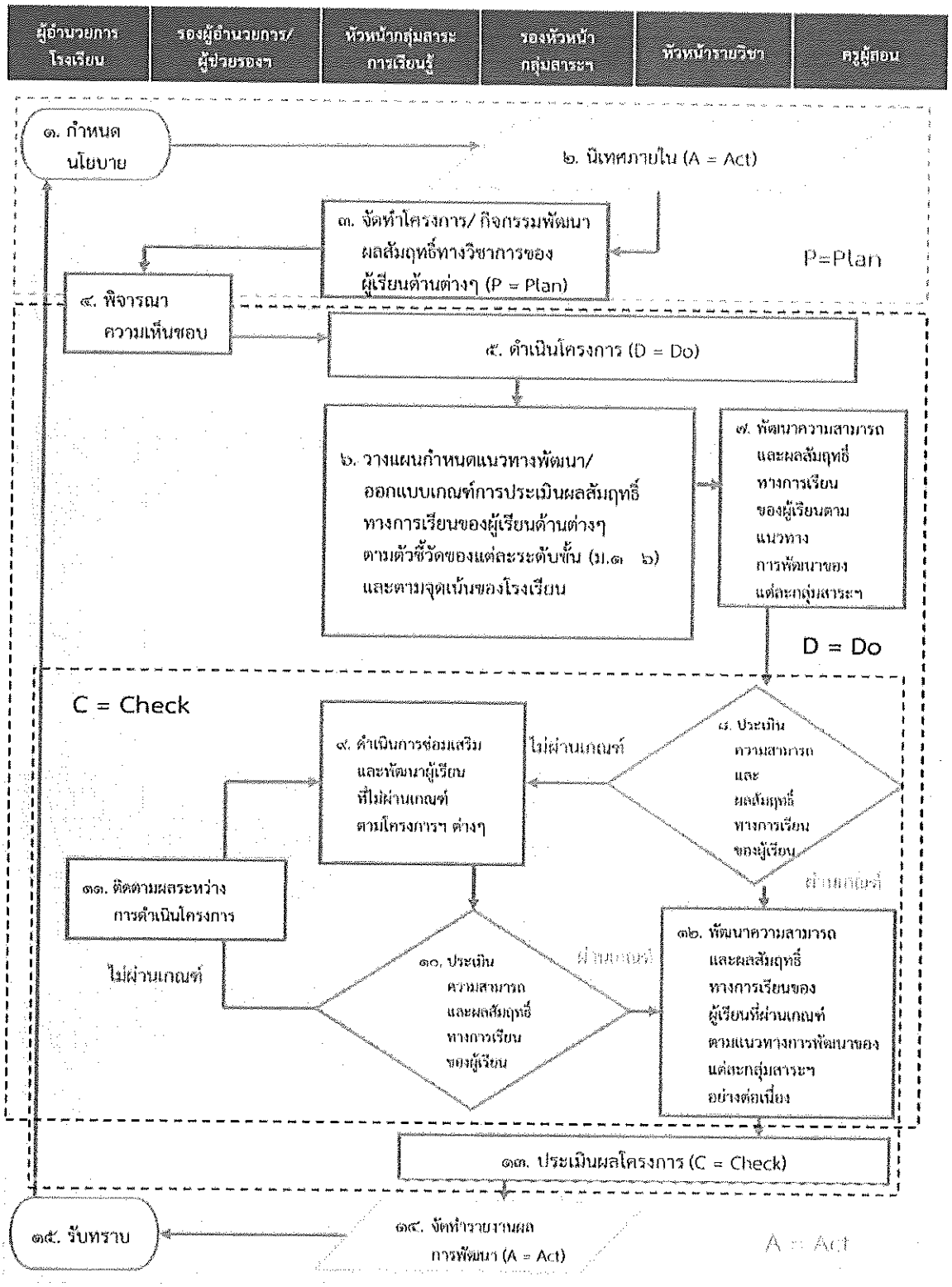

ตัวอย่างการเขียน
วิธีหรือแนวทางปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ชื่อผลงานวิธีหรือแนวทางปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)
(เป็นชื่อเรื่องที่ระบุให้ทราบจุดมุ่งหมายของวิธีหรือแนวทางปฏิบัติงาน ...นวัตกรรม.. ในการแก้ปัญหา/พัฒนา)
ตัวอย่าง

"ระบบสืบค้นข้อมูลผู้จบหลักสูตรเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานทะเบียนนักศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดลำพูน"

ชื่อเจ้าของผลงาน.....
สังกัด.....**เบอร์โทร**.....E-mail.....

๑. ความเป็นมาและความสำคัญของวิธีหรือแนวทางปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ
(ระบุสภาพปัญหาความต้องการหรือเหตุผลความจำเป็นของสิ่งที่จะพัฒนาได้ชัดเจนมีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและมีหลักฐานอ้างอิง เสนอแนวทางแก้ปัญหาหรือการพัฒนาโดยใช้หลักการในการออกแบบผลงานที่สัมพันธ์กับปัญหาหรือสิ่งที่จะพัฒนาและสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายสถานศึกษาและชุมชน)

การเขียนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา เพื่อเล่าให้ผู้อ่านทราบถึง ความเป็นมาของวิธีหรือแนวทางปฏิบัติงานที่เป็นเลิศโดยเขียนให้ผู้อ่านมองเห็นความจำเป็นและสภาพปัญหาของการดำเนินการวิธีหรือแนวทางปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ มักจะเขียนเป็นย่อหน้า ๆ ไม่ยืดยาวเกินไป พยายามให้เนื้อความต่อเนื่องกัน มักจะเริ่มจากสภาพปัญหา อาจมีแนวทางในการเขียนเป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

๑. **ขั้นปัญหา** กล่าวถึงสภาพปัญหาที่พบในการดำเนินงาน/การจัดการเรียนการสอน หรือสภาพการการดำเนินงาน/การจัดการเรียนการสอนที่พึงประสงค์

๒. **ขั้นวิเคราะห์ปัญหา** ระบุถึงสภาพปัญหาของการดำเนินงาน/การจัดการเรียนการสอนโดยการวิเคราะห์ปัญหานั้นๆ อย่างรอบคอบ เพื่อชี้ให้เห็นประเด็นของการดำเนินการวิธีหรือแนวทางปฏิบัติงานที่เป็นเลิศหากมีตัวเลขประกอบให้นำมาระบุด้วย

๓. **ขั้นสรุปแนวทางที่จะแก้ปัญหาหรือพัฒนา** ระบุวิธีการหรือนวัตกรรมที่นำมาแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพการดำเนินงาน/การจัดการเรียนการสอน

2

ตัวอย่าง

ความเป็นมาและความสำคัญ

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน กศน. ที่ผ่านมา มีการพัฒนาหลักสูตรมาเป็นลำดับเริ่มตั้งแต่ หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับ ๓ ระดับ ๔ ระดับ ๕หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๓๐ หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๓๐
หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๓๑ หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ รวมทั้ง หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประกาศนียบัตร(กศน.ปวช) พุทธศักราช ๒๕๓๙ หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประกาศนียบัตร(กศน.ปวช) ปรับปรุงพุทธศักราช ๒๕๔๖ และหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประกาศนียบัตร(กศน.ปวช) พุทธศักราช ๒๕๕๖ ซึ่งการดำเนินงานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ กศน. ตามหลักสูตรดังกล่าว พบว่า การจัดเก็บข้อมูลผู้จบหลักสูตรที่ใช้อยู่ในแบบเดิม มีการจัดเก็บเป็นเอกสารไม่เป็นระบบ ไม่ชัดเจน ทำให้เมื่อต้องการสืบข้อมูลต้องใช้เวลามาก และหาไม่เจอ เพราะการทำงานในปัจจุบันมีการลดขั้นตอนของการทำงาน การสืบค้นข้อมูลผู้จบหลักสูตรจากเอกสารที่ไม่เป็นระบบ ทำให้ทำงานได้ช้า ดังนั้น จากการที่มีข้อมูลอยู่แล้วแต่ไม่สามารถนำมาใช้ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว จึงทำให้เกิดการปรับปรุงระบบข้อมูลที่ใช้อยู่ให้สอดคล้องกับการทำงานในปัจจุบัน และเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานให้รวดเร็วในส่วนของการสืบค้นข้อมูลผู้จบหลักสูตร

การพัฒนาและจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลผู้จบหลักสูตร เป็นการนำเทคโนโลยีมาพัฒนาในการจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลผู้จบหลักสูตรให้อยู่ในรูปแบบการแสดงผลในการค้นหาข้อมูลที่รวดเร็ว ส่งผลให้เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการค้นหาผู้จบหลักสูตรที่ต้องการ และเป็นการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานทะเบียนนักศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดลำพูน

๒. วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย/เป้าหมายของการดำเนินงาน

(การกำหนดวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการการดำเนินงาน เป็นขั้นตอนที่สำคัญอีกขั้นตอนหนึ่งของการดำเนินงาน เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ดำเนินงานสามารถบอกรายละเอียดได้ว่า จะต้องทำอะไรบ้าง การกำหนดวัตถุประสงค์ ควรกำหนดเป็นข้อ ๆ ต้องเป็นสิ่งที่ปฏิบัติจริง วัดได้ประเมินได้ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาและชุมชนและส่งผลในภาพกว้าง)

<u>ตัวอย่าง</u>

ชื่อผลงาน : ระบบสืบค้นข้อมูลผู้จบหลักสูตรเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานทะเบียนนักศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดลำพูน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลรวมผู้จบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ครบถ้วน ถูกต้อง ทันสมัย และเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ

๒. เพื่อให้สถานศึกษาสามารถสืบค้นได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ทันความต้องการ

เป้าหมาย

(ต้องเขียนให้ชัดเจนเพื่อแสดงให้เห็นผลงานหรือผลลัพธ์ที่ระบุคุณภาพ หรือปริมาณงานที่คาดว่าจะทำให้บังเกิดขึ้นในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ซึ่งการกำหนดผลงานอาจกำหนด เป็น ร้อยละ หรือจำนวนหน่วยที่แสดงปริมาณหรือคุณภาพต่างๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์)

<u>ตัวอย่าง</u>

เชิงปริมาณ

ลดเวลาในการสืบค้นข้อมูลได้มากกว่า ๑๐ เท่า

เชิงคุณภาพ

ข้อมูลผู้จบหลักสูตรถูกจัดเก็บเข้าระบบอย่างถูกต้อง ครบถ้วน

๓. กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการ วิธีการและนวัตกรรมที่เป็นBest Practice

(*การออกแบบผลงาน/นวัตกรรม*: ออกแบบผลงาน/นวัตกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์และเป้าหมายโดยมีแนวคิดสำคัญรองรับอย่างสมเหตุสมผลสามารถอ้างอิงได้นำมาเป็นพื้นฐานในการออกแบบกิจกรรมได้และทุกกิจกรรมมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกัน

การดำเนินงานตามกิจกรรม: ดำเนินการตามกิจกรรมที่ออกแบบไว้ทุกขั้นตอนและมีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน : มีกิจกรรมการปฏิบัติปรากฏชัดเจนเป็นลำดับขั้นตอนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงมีวิธีการหรือองค์ความรู้ใหม่ที่ส่งผลต่อเป้าหมายและการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ

การใช้ทรัพยากร: ประยุกต์ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสมคุ้มค่าสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาหรือหน่วยงาน)

ใช้วิธี (System Appoach) ประกอบด้วย Input Process Output Feedback และทุกขั้นตอนจะควบคุมโดยวงจรคุณภาพ PDCA

Input : สิ่งต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในกระบวนการหรือโครงการต่าง ๆ เช่น ครู ผู้เรียน

Process :การนำเอาสิ่งที่ป้อนเข้าไปมาจัดกระทำ เพื่อให้เกิดผลบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เช่น การสอนของครู การให้ผู้เรียนทำกิจกรรม เป็นต้น

Output :ผลที่ได้จากการกระทำในขั้นที่สอง ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลงานของผู้เรียน เป็นต้น

การวิเคราะห์ระบบ (System Analysis)

เป็นวิธีการนำเอาผลที่ได้ (Feed Back) จากผลผลิตหรือการประเมินผล (Evaluation) มาพิจารณาปรับปรุงระบบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ฉะนั้นจะเห็นได้ว่า วิธีระบบเป็นขบวนการต่อเนื่อง และมีลักษณะเช่นเดียวกับวิธีการทางวิทยาศาสตร์

5

ตัวอย่าง

กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการ Flow แผนภูมิ ของระบบ วิธีการและนวัตกรรมที่เป็น Best Practice

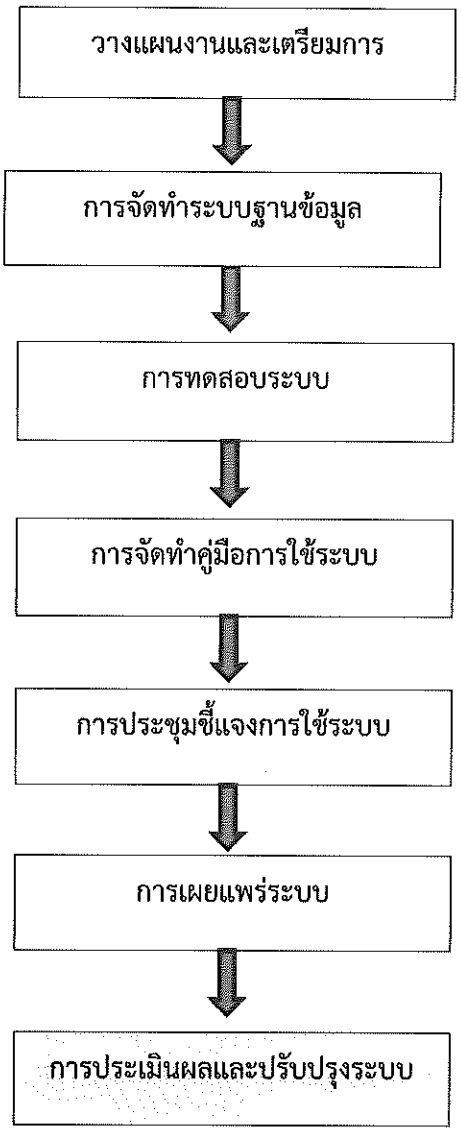

ให้อธิบายกระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินการวิธีการและนวัตกรรมที่เป็น Best Practice ตัวอย่าง เช่น

๑. วางแผนงานและเตรียมการ

ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ กำหนดปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาประชุม ปรึกษา หารือ ดำเนินการศึกษารูปแบบ และแนวทางการจัดการข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ และเว็บไซต์ เพื่อหาแนวทางการจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลผู้จบหลักสูตร หลังจากนั้น เตรียมการวางรูปแบบและแนวทางการดำเนินการ พร้อมกับเตรียมองค์ความรู้เพื่อถ่ายทอดให้คณะทำงาน ได้แก่ความรู้เกี่ยวกับระบบฐานข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับระบบสารสนเทศ รวมทั้ง การจัดซื้อลิขสิทธิ์โปรแกรม PHPMaker สำหรับใช้ในการสร้างฐานข้อมูล

๔. ผลการดำเนินการ/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ

(ผลที่เกิดตามวัตถุประสงค์ : ผลการปฏิบัติตามกิจกรรมที่ออกแบบ ครอบคลุมและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ทุกวัตถุประสงค์ โดยมีหลักฐานหรือข้อมูลประกอบ
ผลสัมฤทธิ์ของงาน : แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายอย่างครบถ้วน โดยมีข้อมูลทุกส่วนแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น
ประโยชน์ที่ได้รับ : กระบวนการพัฒนาผลงาน/นวัตกรรมก่อให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกันทั้งสถานศึกษา/หน่วยงาน)

<u>ตัวอย่าง</u>

ผลที่เกิดตามวัตถุประสงค์ : ระบบฐานข้อมูลผู้จบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความครบถ้วน ถูกต้อง ทันสมัย และเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบตั้งแต่ระดับกศน.ตำบล กศน.อำเภอ และสำนักงาน กศน.จังหวัด ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจในการใช้งานระบบฐานข้อมูลผู้จบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจระบบฐานข้อมูลผู้จบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามลำดับดังนี้

๑) ระบบสามารถช่วยอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานได้ดีขึ้น
๒) ระบบสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานได้ดี
๓) ระบบสามารถช่วยลดระยะเวลาการปฏิบัติงานให้เร็วขึ้นได้
๔) ระบบมีการจัดหมวดหมู่ของรายการใช้งานได้อย่างชัดเจน
๕) ระบบมีเมนูการใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อน
๖) ระบบมีความสะดวกในการติดต่อขอรับบริการ
๗) ข้อมูลในระบบมีความเป็นปัจจุบัน
๘) การเข้าถึงระบบงานทำได้ง่ายรวดเร็ว

ผลสัมฤทธิ์ของงาน : จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการใช้งานระบบฐานข้อมูลผู้จบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผู้ปฏิบัติงานมีความคิดเห็นด้านประสิทธิภาพในการใช้งานระบบฐานข้อมูลผู้จบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามลำดับดังนี้

๑) ระบบมีขั้นตอนการทำงานเป็นลำดับเข้าใจง่าย

๒) ระบบมีการแสดงผลข้อมูลที่รวดเร็ว

๓) ระบบมีการแสดงข้อมูลได้อย่างเหมาะสมครบถ้วน

๔) ระบบมีการตรวจสอบสถานะผู้ใช้งาน

๕) ระบบมีการเก็บรักษาข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย

๖) ระบบมีการป้องกันข้อมูลเสียหาย

ประโยชน์ที่ได้รับ : การใช้งานระบบฐานข้อมูลผู้จบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะเป็นระบบที่ช่วยในการบริหารจัดการงานทะเบียนนักศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพในการใช้งาน ไม่มีความซับซ้อนมาก บุคลากรในสถานศึกษา และสำนักงาน กศน. จังหวัดลำพูน จึงเกิดความรู้สึกพึงพอใจใน
ประสิทธิการใช้งานที่สะดวก รวดเร็ว ประหยัด คุ้มค่า และรอบคอบรัดกุม สามารถตรวจสอบได้สะดวก รวดเร็ว ทันต่อความต้องการ

๕. ปัจจัยความสำเร็จ

(สิ่งที่ช่วยให้งานประสบความสำเร็จ ปัจจัยความสำเร็จที่นำเสนอสอดคล้องกับระบบและ/หรือวิธีการปฏิบัติงานที่เป็นผลมาจากการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานโดยมีการพัฒนาผลงานอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน)

<u>ตัวอย่าง</u>

ปัจจัยความสำเร็จ

๑. ผู้บริหารให้ความสำคัญและสนับสนุนการพัฒนาระบบงาน

๒. การมีส่วนร่วมของบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

๓. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

๔. ความพร้อมของอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕. ผู้ปฏิบัติงานมีความพร้อมและความตั้งใจที่นำประสบการณ์การทำงานมาพัฒนาปรับปรุงระบบการทำงานอย่างต่อเนื่อง

๖. ผู้เชี่ยวชาญให้ความช่วยเหลือชี้แนะ

๖. บทเรียนที่ได้รับ

(การระบุข้อมูลที่ได้รับจากการผลิตและการนำผลงานไปใช้ ข้อสรุปที่เป็นหลักการสอดคล้องกับผลงานที่นำเสนอมีการแสดงข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะและข้อควรระวังในการนำผลงานไปประยุกต์ใช้รวมทั้งแนวทางการพัฒนาเพิ่มเติมให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น)

<u>ตัวอย่าง</u>

บทเรียนที่ได้รับ

๑. การดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้จบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในสถานศึกษา/หน่วยงาน โดยบุคลากรมีการปรับเปลี่ยนมาให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในพัฒนางานเพิ่มมากขึ้น

๒. การปฏิบัติงานที่เป็นระบบมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน มีการสนับสนุน ส่งผลให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

๓. การพัฒนางานร่วมกัน ความจริงจังในการปฏิบัติงาน การทำงานเป็นทีม การมีส่วนรับผิดชอบร่วมกันในการปฏิบัติงาน ความร่วมมือร่วมใจ การเอาใจใส่ เสียสละ การอุทิศตนของบุคลากร ส่งผลให้งานประสบผลสำเร็จได้ผลงานที่มีคุณภาพ

๔. เมื่อความสำเร็จสู่เป้าหมายความภาคภูมิใจก็คือการที่ได้ทำหน้าที่ที่รับผิดชอบอย่างสมบูรณ์สามารถพัฒนางานได้ตามเป้าหมายและการนำองค์กรสู่การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างกว้างขวางเป็นที่ยอมรับของบุคลากรในหน่วยงาน สถานศึกษาในสังกัด และหน่วยงานภายนอก

๗. การเผยแพร่

(มีร่องรอยหลักฐานการเผยแพร่มีการนำไปใช้ ผลงานได้รับการยอมรับ)

<u>ตัวอย่าง</u>

การเผยแพร่

๑. เผยแพร่ผลงานผ่านเว็บไซต์สำนักงาน กศน.จังหวัดลำพูน http://lpn.nfe.go.th/lpn/

๒. เผยแพร่ผลงานให้กับ กศน.อำเภอ นำไปใช้

ได้รับการยอมรับ

การศึกษาดูของคณะบุคลากรจากสำนักงาน กศน.จังหวัดอ่างทอง นครสวรรค์ กำแพงเพชร แม่ฮ่องสอน สุโขทัย แพร่